

10 Eksportspēja

Ģeogrāfijas stunda eksportētājiem

Lai paplašinātu eksportētāju redzeslauku, privātās un valsts struktūras iepazīstina ar dažādu valstu biznesa niansēm

Vairāk nekā 70% Latvijas eksporta ir izveidots uz Eiropas Savienības valstīm, starp kurām galvenie eksporta partneri ir tuves valstis Lietuva, Igaunija, Vācija un Polija, un vīrs 10% - NVS valstīm (nozi-

mīgākā, protams, ir Krievija). Taču kā ar Malaiziju, Taizemi, Vjetnamu vai Ķīnu, kuras iekarošana tiek piesaistīta kā valstisks izaicinājums? Kas notiek pasaules tirgos? Ekspertus no Dienvidamerikas, Ķīnas, Azi-

jas, Tuvo Austrumu, Dienvidāfrikas un Austrumeiropas valstīm, lai ar savu pārstāvēto reģionu specifiku iepazīstinātu Latvijas uzņēmējus, Rīgā pulcēja eksporta konsultāciju un tirgus informācijas anali-

zes uzņēmums GatewayBaltic sadarbībā ar Global Intelligence Alliance (GIA). «Ar valstu iepazīstināšanu» nodarbojas arī ārvalstu vēstniecības un LIAA.

Anda Ašere
anda.asere@dienasmediji.lv

Biznesa iespējas Ķīnā

Sobird Ķīnā notiek pāreja no lauksaimniecības uz rūpniecības un pakalpojumu ekonomiku, saka Nikolass Pečets, GIA Ķīnas biroja vadītājs. Primārās rūpniecības galvenās biznesa nozares ir lauksaimniecība, zvejniecība, mežsaimniecība un visa veida kalnrūpniecība un ieguves rūpniecība, tā pēdējo 30 gadu laikā ir ievērojami sarūkusī. Sekundārā rūpniecība ietver būvniecību, ražošanu un ir lielākais biznesa sektors Ķīnā. Savukārt terciārā – pakalpojumu sektors – piedzīvo straujāko izaugsmi un Ķīnas valdība veicina šī sektora attīstību, jo tas palīdz radīt darbvietas. Saskaņā ar valdības plānu 2020. gada beigās puse no kopējā nodarbināto skaita strādās terciārajā rūpniecībā.

Ķīna turpinās ārzemju investīciju pieplūdumus. Tiešās ārzemju investīcijas 2009. gadā bija 90 miljardi ASV dolāru,

kas ir par 41% vairāk nekā 2005. gadā. N. Pečets norāda, ka ārzemju uzņēmējiem, kuri vēlas strādāt Ķīnā, jābūt ļoti elastīgiem, jo izmaiņas notiek neticami ātri un bieži, un nereti lietas ir pavisam citādas nekā sākumā šķita. Vaicāts, cik liela problēma ir korupcija, viņš piekrit, ka tas ir nopietns jautājums un labāk vienmēr ir būt gatavam uz sliktāko. «Ja sacenšaties ar ķīniešu kompānijām, jāreķinās, ka viņiem ir savi ceļi, kā panākt savu ātrāk un ne tik dārgi. Rietumu kompānijām jāsaprot, ka viņiem nebūs pieejas tiem pašiem resursiem un kanāliem, kas vietējiem, ja vien viņiem nav lokālo partneru», saka eksperts.

Saskaņā ar Pasauls tūrisma organizācijas datiem 2010. gadā vairāk nekā 100 miljoni ķīniešu plānoja ceļot ārpus savas valsts. Ķīniešu tūristi ir lielākie pierceji, viņu iepirkšanās izdevumi veido

1/3 no ceļojuma kopējiem izdevumiem. «Tā ir interesanta iespēja dažādām pasaules valstīm», viņš norāda. Tāpat ķīnieši tērē 2,4 miljardus ASV dolārus, kas ir 12% no globālās tirdzniecības, par luksusa precēm – juvelierizstrādājumiem, dārgiem pulksteniem, mašīnām utt. Rezultāti Ķīnā ir trešā lielākā luksusa preču patērētājvalsts aiz Japānas un ASV. Paredzams, ka 2015. gadā luksusa preču pārdošanas rādītāji sasniegs 11,5 miljardus ASV dolāru jeb 29% no pa-

sauls kopējiem pārdošanas rādītājiem.

Ķīna ir pasaules visstraujāk augošais patērētāju tirgus. Lai gan Ķīna veido tikai aptuveni 4% no pasaules mazumtirdzniecības tirgus, tai ir 20% pieaugums. 2010. gadā ASV patērētāju izdevumi veido ap 70% no IKP, 60% no Indijas IKP un tikai 39% no Ķīnas IKP.

2010. gadā Ķīnas IKP sasniegta 5,75 triljonus ASV dolāru, un tā kļuva par otro lielāko ekonomiku pasaulē aiz ASV.

«Ja sacenšaties ar ķīniešu kompānijām, jums jāreķinās, ka viņiem ir savi ceļi, kā panākt savu ātrāk un ne tik dārgi. Rietumu kompānijām jāsaprot, ka nebūs pieejas tiem pašiem resursiem un kanāliem, kas vietējiem, ja vien nav lokālo partneru.»

saka Nikolass Pečets, GIA Ķīnas biroja vadītājs, jautāts par korupciju Ķīnā.

Informācijai

- Ķīna**
- Ķīna ir trešā lielākā valsts pasaulē
 - Ķīnā ir vairāk angļu valodā runājošo nekā ASV
 - Ķīna ir otra lielākā ražotājvalsts pasaulē
 - 450 tūkstoši miljoniāru (pēc šī rādītāja Ķīna ir piektajā vietā pasaulē)
 - Kopējais iedzīvotāju skaits: 1,32 miljardi:
 - Cūnciņa 28 miljoni
 - Šanhajā 18,6 miljoni
 - Pekinā 16,3 miljoni
 - Guandžou 10,2 miljoni
 - Ķīnā ir 120 pilsētu, kur dzīvo vairāk nekā viens miljons cilvēku.

- 32 provinces, piecās no tām dzīvo vairāk nekā 50 miljoni iedzīvotāju
- Kopējais pilsētu iedzīvotāju skaits – 540 miljoni (1978. gadā tie bija 170 miljoni)

Šanhaja:

- Tālo Austrumu Parīze
- Modīga
- Rietumnieciska
- Seko zīmoliem un sešām
- Izsmalcināta un progresīva domāšana

Pekina:

- Seko politikai un modei.
- Uzsvārs un mājām un ģimēni
- Cilvēki ir patriotiski – lepi par

- ķīniešu un skeptiski pret rietumu kultūru
- Koncentrējušies uz vidi

Guandžou:

- Honkongas ietekmēti
- Karjeristi
- Materiālisti
- Pragmatiski
- Rietumu korporatīvā kultūra

Nozares ārzemju investīciju un biznesa iespējām:

- Jaunas enerģijas – kopējās investīcijas vēja un saules enerģijā un koģenerācija sasniegs 300 miljardus eiro.

- Enerģijas taupīšana un dabas aizsardzība. Valdība nodrošina subsīdijas, lai mudinātu enerģijas taupīšanas un vides aizsardzības produktu, tai skaitā LED diodžu, mazo transporta līdzekļu utt. patēriņu.
- Elektromobili. Paredzams, ka šogad elektromobilu pārdošana veidos 5% no kopējās pasažieru auto pārdošanas. Tāpat tiek veicināta augsto tehnoloģiju un līdžu jonu akumulatoru bateriju pētniecības attīstība un patēriņš.
- Jaunie materiāli.
- Medicīna un farmācija.
- Informācijas nozare. 3G un 4G un beavdu interneta, kā arī IT infrastruktūras un programmatūras attīstība.

Biznesa iespējas Krievijā

«Krievija Latvijai joprojām ir labākais tirgus,» saka Aleksandrs Pečerskis, ALT Research and Consulting Company vadošais partneris. Krievijas un Austrumāzijas tirgus ir daudzsoļākais reģions Latvijas kompānijām, jo vietējie labi zina krievu valodu, valstis ir teritoriāli tuvas un tās vieno laba loģistika, ir tuvas vēsturiskās attiecības, turklāt Krievijas tirgus nav tik konkurējošs un nobriedis kā ES un augošie tirgi.

Centrālāzijas valstis vieno fakts, ka tās bija daļa no Krievijas impērijas ne vien 20., bet arī 18. un 19. gadsimtā. Vienojošs elements ir krievu valoda un 70 gadu ilgusi padomju ēra. Taču šīs valstis atšķir pareizticīgā ticība un islāms, bagātība un nabadzi-

Aleksandrs Pečerskis

ba, kā arī industrializācija un lauksaimniecība. Krievija veido ap 80% no reģiona IKP, arī Ukraina un Kazahstāna ir divas lielas ekonomikas. Krieviju un BRIC (Dienvidāfrika, Brazīlija, Krievija, Indija un Ķīna) valstis vieno liels tirgus, augoša ekonomika, nestrukturēta un nekauspidīga politika, taču atšķir samērā veselīga ekonomika, vairāk attīstīta un izglītota sabiedrība un eiropiska domāšana.

Informācijai Krievijas ekonomikas un tirgus iezīmes:

- Plašas reģionālās atšķirības ienākumu sadalē un attīstībā
- Bagāta ar dabas resursiem, bet atkarīga no preču tirgus
- Vāja loģistika
- Liela valdības ietekme
- Specifiska mentalitāte

Krievijas īpatnības:

- No 2005. līdz 2007. gadam strauji auga, tad to smagi skāra pasaules ekonomikas krīze
- Neatkarīga dabas resursu ziņā

Viedokļi Jāspēj izpildīt apsolīto

Georgs Rubenīšs, SIA Autonomas mārketinga daļas vadītājs:

Krievijā un Ukrainā Autonomas darbojas jau septiņus gadus, un šajos tirgos iegājām, pateicoties starptautiskām izstādēm. Ja Latvijas uzņēmums strādā labi un izpilda solījumus, sadarbība ir veiksmīga. Runājot par korupciju un birokrātiju – Krievijas tirgus ir ļoti liels. Ja Latvijas uzņēmums ir gatavs sākt ar mazumiņu, uzņēmējdarbības vide ir labvēlīga un summas visdrīzāk nav tik lielas, lai kāda trešā persona būtu ieinteresēta. Ja uzreiz grib sākt ar miljonu darījumiem, droši vien būs nepieciešami kontakti un atbalsts valdībā un citās institūcijās.»

Visbiežāk kavē birokrātija

Inese Lielpinka, AS CIDO Grupa pārstāve: Kā stratēģiskākos eksporta tirgus ar vislielākajām attīstības perspektīvām vērtējam Krieviju, Igauniju un Lietuvu. Sobird CIDO Grupa Lietuvas tirgū realizē aptuveni 62%, savukārt NVS valstīs 18%

- Varas, finanšu un lēmumu centralizācija Maskavā
- Varai ir liela nozīme ekonomikā
- Lielajos uzņēmumos lēmumu pieņēmēji ir gados jauni
- Lielas reģionālās ienākumu un attīstības atšķirības
- Pauzdu konflikts rūpniecības uzņēmumos
- Lojalitāte un pietāte pret rietumiem
- Izteikta lojalitāte zīmoliem

Idejas Latvijai:

- Rīga kā centrs Krievijas ceļotājiem uz Eiropu
- Trampļins uz ES tirgiem
- Azartspēles
- Niļās produkti
- Nedrīkst aizmirst par citiem Austrumāzijas tirgiem

no eksportētās produkcijas. Augūstot un darbojoties eksporta tirgos, lielākās grūtības saistāmas ar birokrātiju, pastāvošās likumdošanas specifiku. Nereti pietiekami lielām un stratēģiski svarīgām tirdzniecības vietu (lielveikalu) ķēdēm ir ieviesti specifiski sadarbības noteikumi, kas mums radījis sarežģījumus.»

Potenciāls ir

Olympic Casino Latvia valdes priekšsēdētājs Gints Pakārdis:

Ideja, ka Latvija būtu viena no Krievijas kazino tūristu potenciālam interesēs valstīm, sāka izskanēt pirms pāris gadiem, kad Krievijā stājās spēkā aizliegums ārzemstipju organizēšanai, izņemot tam speciāli paredzētus apgabalus. Sobird šajos apgabalos, no kuriem Latvijai tuvāki ir pie Kājningradas, nekā nenotiek. Līdz šim neesam novērojuši būtisku šādu tūristu pieplūdi no Krievijas. Noteikti tādi viesi ir, bet viņi kā iemeslu apmeklēt Latvijā min primāri biznesa darīšanas, kazino apmeklējums ir vien papildu izklaide. Galvenokārt tas ir saistīts ar to, ka Krievijā turpina darboties pagrīdes kazino. Otrs iemesls ir sarežģītā vīzas saņemšana.

Eksportspēja 11

Viss pašas spēkiem

FOTO - VITĀLIUS ŠTĪPNEKS, DIENAS MEDIJS

► **QooQoo** nozīmē dzeguze. Dzeguze izdala savas olas citiem putniem, un es arī dalos ar saviem ražojumiem. QooQoo skan arī tā rotaļīgi, jo es negribēju, lai tas ir nopietns nosaukums vai mans vārds, saka QooQoo īpašniece Aļona Bauska.

Latvijas modes zīmols QooQoo jau izgājis starptautiskos ūdeņos

Vēlme izmantot savas tehniskās zināšanas un kreatīvās domas lietai, kurai ir pievienota vērtība, kas ir taustāma un ko cilvēki var izmantot, grafisko dizaineri Aļonu Bausku aizvedusi līdz apģērbu biznesam. Nu apģērbī ar viņas radītām grafiskām apdrukām nonākuši pat līdz Ķīnai un Panamai.

Sākās ar kreklēm

Drēbes īstenība ir kaut kas līdzīgs iepakojumam, tikai papīra vietā ir audums, pārlicināta A. Bauska. Aizsākumi meklējami 2008. gadā, kad viņa sākusī apzīmēt kreklus draugiem. Tad arī radusies doma, ka savas grafiskās datorprasmes var izmantot audumu apdrukā. «Pagājušā gada vasarā tika dibināts SIA QooQoo. Pati es apģērbu nešūju, bet organizēju ražošanas procesu, kas sastāv no vairākiem posmiem, bet, kā tas viss notiek, tas lai paliek manā ziņā», visu neatkāļ A. Bauska. Viņas radītās grafikas tiek izmantotas dažādu apģērbu apdrukā, kas tiek šūti no trikotāžas. Tie ir kreklis, kleitas, vestes, svārkī, vispopulārākie - krāsainie legingi. Uz jautājumu, kas tad atšķir viņas radītos apģērbus no citiem veikalos pieejamiem, viņa skaidro, ka apģērbu veikali lielākoties piedāvājat ieturētus un monotonus apģērbus. «Es varu uztaisīt arī kaut ko melnbaltu, bet tas vienlaig neizskatīsies garlaicīgi. Manis radītie apģērbī dot sajūtu, ka neesi uzvilcis vienkārši drēbi, bet drēbi, kas pati par sevi ir kā mākslas darbs», atzīmē A. Bauska.

Interneta spēks

Vēlme atvērt savu interneta veikalu bijusi jau sen, taču tā tapšanas process esot bijis samērā lēns. Sākotnēji viņa

pati izveidojusi mājaslapu, tad vērsusies pie programmatājiem. Pirmais rezultāts gan nav patīcis, bet tagad interneta veikals ir tieši tāds, kādu viņa vēlējusies. Tas tika «palaists» septembra sākumā un uzreiz devis rezultātu. Ar laiku pieauga arī pasūtījumu skaits. «No citām valstīm ar mani sāka kontaktēties gan cilvēki individuāli, gan arī veikali. Manā mājaslapā ir informācija arī par vairumtirdzniecību un, ja ir interese, es varu uzreiz noraģēt un nosūtīt katalogu ar vairumtirdzniecības cenām un piedāvājumu.» A. Bauska cenšas kādu daļu no dienas veltīt komunikācijai ar klientiem un veikaliem, jo kvalitatīva komunikācija angļu valodā ir nepieciešama. «Internets paver milzīgas iespējas, īpaši tādām mazām uzņēmumiem kā manējais. Interneta veikala atvēršana pilnībā mainīja uzņēmuma attīstības gaitu. Sākumā pūgadu mana produkcija bija pieejama veikalos Latvijā, bet no tā mirkli, kad parādījās interneta, uz priekšu viss sāka virzīties straujā tempā,» savā pieredzē dalās A. Bauska.

Pirmais veikals ārpus Latvijas, kas izradīja interesi, bija no Honkongas. Tas noticis septembra beigās, un jau no oktobra tur ir pieejama produkcija. A. Bauska norāda, ka praktiski visi veikali, kas izrādā interesi, neesot tikai veikali vien, tie ir arī galerija vai kultūras un mākslas centrs. «Tie cilvēki paši par sevi ir ļoti interesanti. Viņi uztāisa savus veikalus un iesaistās arī kultūras dzīvē, un tāpēc arī mana produkcija tiek vietējos medijos. Piemēram, janvārī Taivānā žurnālā *Elle* bija mazs rakstiņš par QooQoo, un es pamanīju, ka auditorija no turienes aizvien biežāk sāk apmeklēt man mājaslapu papildus vēl tam, ka Taivānā mana produkcija ir pieejama divos veikalos,» stāsta dizainere. Pagaidām viss notiek pašas spēkiem un palīdzība nav

Biznesa fakti SIA QooQoo

Nozare: apģērbu ražošana
Dibināšanas gads: 2010.
Īpašniece: Aļona Bauska
Atrašānas vieta: Rīga
Darbinieku skaits: 3
AVOTS: qooqoo

meklēja nedz LIAA, nedz kaut kur citur. Bet klienti un veikali A. Bausku kaut kādā veidā atrod. Daudz tiek izmantoti sociālie mediji, piemēram, *Twitter*, kur regulāri tiek veikti ieraksti, lai cilvēki justu, ka «aiz uzņēmuma nestāv lielais onkulis un ka es esmu parasts cilvēks - latvietis.»

Jauni tirgi

Pašlaik uzsāka sadarbību arī ar kādu veikalu, kas atrodas Panamā. «Es ļoti gribētu tikt Amerikas tirgū, pašlaik rit pārrunas ar veikalu Toronto. Protams, ir vēlme iekarot arī Eiropas tirgus. Piemēram, Beļģijas vai Anglijas. Es nespārotu, kāpēc visi tā raudas uz Krieviju. Man šķiet, ka tur ir diezgan sarežģīta biznesa vide un arī loģistika. Nē, uz Krievijas pusi noteikti nedomāju patlaban virzīties,» tā A. Bauska, kuras darinājumi ārpus Latvijas pieejami piecos veikalos. Runājot par eksportu, tā apjomi mainīties vai ik mēnesi. Novembrī lielākā daļa produkcijas jeb 80% eksportējus, savukārt decembrī pieaudzis apgrozījums Latvijā. Nākotnē akcents netiks likts tikai uz eksportu, A. Bauska vēlas pierādīties Latvijā, jo arī šeit esot lieli plāni. Iespējams, jau martā tiks atvērts savs veikaliņš. «Esmu ievērojusi, ka cilvēki aizvien vairāk vēlas nēsāt krāsainas drēbes. Man ļoti patīk strādāt ar krāsām, kombinēt tās. Cilvēki kļūst drosmīgāki. To parāda arī pārdošanas rezultāti, tāpēc es uzskatu, ka tam, ko es daru, ir nākotne. Gan Latvijā, gan ārpus tās,» uzsvēr dizainere.

Efina Pankovska

Biznesa iespējas Āfrikā

Ziemeļāfrika ir Āfrikas galvenais ekonomikas reģions - kopējais IKP ir 444,9 miljardi ASV dolāru, informē Stefans Rozenvalds, *RV Conseil* valdes priekšsēdētājs. Šis ir ļoti potenciālais reģions, kur ir ļoti izglītots darbspēks, ekonomika ir veselīga un augoša. Šī reģiona valstis ir atvērtas biznesam un ārvalstu investīcijām - ir laba loģistika, infrastruktūra un telekomunikācijas, tiek stimulētas ārvalstu investīcijas, ir dinamisks iekšējais tirgus. Kopš 2010. gada decembra Dienvidāfrika ir daļa no BRIC grupas - Brazīlija, Krievija, Indija un Ķīnas valstu grupas. Dienvidāfrikas IKP ir 286 miljardi ASV dolāru. Galvenie biznesa sektori Dienvidāfrikā ir lauksaimniecības pārstrāde, auto, banku un finanšu pakalpojumi, ķīmiskā

► Stefans Rozenvalds

rūpniecība, zvejniecība, pārtikas un dzērienu rūpniecība, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, elektronika, kalnrūpniecība un minerāli, tūrisms, telekomunikācijas, *Butterfly Effect Intelligence* vadītājs. Diskutabls ir jautājums par drošību, paturot prātā pirāti un uzbrukumus kuģiem. Taču eksperti apgalvo, ka vietējie esot miermīļīgi un neesot ziņāmi uzbrukumi citu valstu uzņēmējiem.

Mana pieredze Vispirms jāiepazīstas

► Edgars Šins, mērniecības un teritorijas plānošanas uzņēmuma *Metrum* padomes priekšsēdētājs:

» Pašreiz vislielāko darba apjomu veicam attīstītajās Eiropas valstīs, kur konkurence ir milzīga un ir visai maz iespēju piedāvāt papildu pakalpojumus. Savu nākotni redzam Āzijā un Āfrikā, kur pieaug pieprasījums pēc ģeogrāfiskās informācijas un tās apstrādes iespējām. Bizness Āfrikā Latvijā būtu jāveicina valsts līmenī, piemēram, Latvijas investīciju un attīstības aģentūras kapacitāte būtu jāvērtē šajā virzienā. Jo tur tiešām var nopelnīt. Darījumu kārtošana ir zināmas kultūras atšķirības.

Kādas Āfrikas valsts pārstāvis, atbildot uz jautājumu, kas prasa daudzus nestrādīgo kopā pavadītus vakarus. Kādā citā sarunā kāda amatpersona norādīja, ka Latvijas uzņēmējiem Āfrikā ir lielas izredzes, jo mēs viņiem neko sliktu neesam nodarījuši.»

► **Vairāk par Metrum eksporta pieredzi DB rakstīja 20.10.2010.**

zaļo domāšanu

► Lielākā pasaules zelta un platīna ieguvēja

Galvenās iespējas Ziemeļāfrikā:

► Enerģija, pakalpojumi, veselības aprūpe, transports, aeronautika un autorūpniecība, IT un augstās tehnoloģijas, telekomunikācijas, distribūcija (klasiskā un interneta tirdzniecība), būvniecība, tūrisms, lauksaimniecība, patēriņa preces

Informācija Galvenās iespējas Dienvidāfrikā:

► Elektroenerģijas izstrāde - reģiona stiprās izaugsmes rezultātā lielas investīcijas ieguldītas elektroenerģijas ražošanā (33 miljardi eiro piecu gadu laikā).
► Dienvidāfrika ir viena no iekārojamākajiem programmatūras ārvalstu pakalpojumu galamērķiem
► Paaugstinās izpratne par

Biznesa iespējas Dienvidāzijā

» Dienvidāzijā dzīvo 60% pasaules iedzīvotāju. Indija un Ķīna ir motors, kas vada Dienvidāzijas izaugsmi. Labākais veids, kā Āzijā iegūt biznesa partneru uzticību, ir kopīga ēdienreize.

► **Pets Rīds**, GIA Singapūras biroja vadītājs.

Informācija Japāna

► Pasaules trešā lielākā ekonomika
► 2009. gadā 77% no IKP veidoja pakalpojumu sektors
► Spēcīga motorizēto transporta līdzekļu, elektronikas aprīkojuma un ķīmisko vielu tehnoloģijas

Dienvidkoreja

► Vērsta uz eksportu
► Spējusi augt arī krīzes laikā, 2009. gadā Dienvidkoreja bija deviņi lielākā eksportētājvalsts pasaulē
► Galvenās nozares: elektronika, telekomunikācijas, autoindustrija un kuģu būve.

Singapūra

► Liela atvērta tirgus ekonomika, kas tiek uzskatīta par vienu no biznesam draudzīgākajām valstīm pasaulē
► Balstās uz reeksportu, pārsvarā plaša patēriņa elektronika, IT produkti, farmācija.
► Singapūra ir galvenie Dien-

vidrietumu Āzijas starptautiskie vārti
► Angļu valoda ir pirmā valoda un tehnoloģijas ir attīstītas, kas veicina ārvalstu investīcijas.

Malaižija

► Labi apveltīta ar dabas resursiem - meži, minerāli, lauksaimniecība
► Viena no galvenajām dabiskā kaučuka un palmu eljas eksportētājām pasaulē
► Derīgie izrakteņi (alva un nafta) ir valsts galvenais ekonomikas pamats

Indija

► Viens no dzinējspēkiem, kas Dienvidāzijā palīdz atgūties no krīzes.
► Lielākā daļa iedzīvotāju runā angļu valodā
► Labi zināms IT ārvalstu pakalpojumu un BPO tirgus
► Spēcīga motorizēto transporta līdzekļu, elektroniskā ekipējuma un ķīmisko tehnoloģiju jomā
► IKP izaugsmes balstās uz iekšzemes pieprasījumu, īpaši

- uz ilgtostā patēriņa preču un mašīnu
► Problēmas: enerģijas trūkums, neatbilstoša ceļu kvalitāte

Vjetnama

► Viena no Ziemeļaustrumu Āzijas straujāk augošām ekonomikām
► Rūpniecības nozare ir lielākais ekonomikas veidotājs, kas veido 45% no IKP
► Galvenās nozares ir pārtikas rūpniecība, apģērbu, apavu, mašīnu ražošana, kalnrūpniecība, cementa, ķīmisko mēšļošanas līdzekļu, stikla, riepju, akmeņogļu un metāla ražošana

Taizeme

► Pēdējos gadus Taizemes ekonomiku ir mocījis ielgusi politiskā krīze, bet, par spīti tam, tai ir salīdzinoši labi attīstīta infrastruktūra un labvēlīga investīciju politika
► Galvenais valsts sektors ir tūrisms
► Iecienīts Ziemeļaustrumu Āzijas investīciju reģions.